

14. ברירת הגדרות - Rule Shopping

תוכן עניינים מקוצר

373	.....Rule Shopping - ברירת הגדרות	14
377	..... Rule Shopping - אימתי?	14.1
	14.2 דוגמה # 26: חברה תושבת ארצות הברית המפחיתה את חבות המס בהולנד באמצעות הקמת חברת אחזקות תושבת הולנד	
377	.....	
	14.3 דוגמה # 27: ברירת הגדרות על ידי סיווג הכנסת עבודה כשכר דירקטורים	
381	.....	
	14.4 דוגמה # 28: ברירת הגדרות בנושא מיסוי ריבית	
382	.....	
	14.5 דוגמה # 29: ברירת הגדרות בנושא מיסוי תמלוגים	
383	.....	
	14.6 סיכום ביניים	
385	.....	

אמנות מס, כרך ב': אלטר, כליף, בר אור, ליבוביץ

14. ברירת הגדרות - Rule Shopping

תוכן עניינים מפורט

373	.....	14. ברירת הגדרות - Rule Shopping	14.1
377	.....	Rule Shopping - אימתי?	14.1
		14.2 דוגמה # 26: חברה תושבת ארצות הברית המפחיתה את	
		חבות המס בהולנד באמצעות הקמת חברת אחזקות	
377	.....	תושבת הולנד	
377	.....	14.2.1 מבוא	
378	.....	14.2.2 עובדות	
379	.....	14.2.3 תרשים	
379	.....	14.2.4 ניתוח	
		14.3 דוגמה # 27: ברירת הגדרות על ידי סיווג הכנסת עבודה	
381	.....	כשכר דירקטורים	
381	.....	14.3.1 מבוא	
381	.....	14.3.2 עובדות	
382	.....	14.3.3 ניתוח	
382	.....	14.4 דוגמה # 28: ברירת הגדרות בנושא מיסוי ריבית	
382	.....	14.4.1 עובדות	
383	.....	14.4.2 תרשים	
383	.....	14.4.2.1 סיווג ההכנסה כדיבידנד - השלכות המס	
383	.....	14.4.2.2 סיווג ההכנסה כריבית - השלכות המס	
383	.....	14.4.3 ניתוח	
383	.....	14.5 דוגמה # 29: ברירת הגדרות בנושא מיסוי תמלוגים	
384	.....	14.5.1 עובדות	
384	.....	14.5.2 תרשים	
384	.....	14.5.2.1 סיווג ההכנסה כדיבידנד - השלכות המס	
384	.....	14.5.2.2 סיווג ההכנסה כתמלוגים - השלכות המס	
385	.....	14.5.3 ניתוח	
385	.....	14.6 סיכום ביניים	

אמנות מס, כרך ב': אלתר, כליף, בר אור, ליבוביץ

14. ברירת הגדרות - Rule Shopping

14.1 Rule Shopping - אימתי?

למרות שתופעת ברירת אמנות ריכזה את עיקר הדיון, הן בפסיקה והן בספרות, בהימנעות ממס במישור הבינלאומי, הרי ששכיחותה של תופעת ה-Rule Shopping (להלן: ברירת הגדרות), אינה פחותה בהרבה¹⁰⁴⁶. ברירת הגדרות, בניגוד לברירת אמנות, עושה שימוש בכללי המס הקבועים באמנת המס אשר מהטבותיה זכאי הנישום להנות מעצם תושבותו המקורית. נישום זה מפיק הכנסה במדינת מקור הקשורה באמנה עם מדינת תושבותו.

ברירת הגדרות משמעה בניית עסקה בצורה מסוימת במטרה שההכנסה המופקת ממנה תסווג כהכנסה הנופלת לגדר כלל מיסוי מסוים באמנה המיטיב עם הנישום¹⁰⁴⁷. סוג זה של הימנעות ממס במישור הבינלאומי נקראת לעיתים בשם "Rule Shopping" בפרפרזה על המונח ברירת אמנות. אנו אימצנו את המונח "ברירת הגדרות" בפרק זה.

בדרך זו מוקטנת או נמנעת חבות המס במישור הבינלאומי באמצעות תכנון מראש ושימוש בכלים פיננסיים. כתוצאה מכך שלאחר התכנון עסקה מסוימת תיכנס לגדר התחולה של כלל חלוקתי מיטיב מסוים באמנה ממנה זכאי אדם להנות מכוח תושבותו המקורית (או חברה מכוח ההגדרה בדין הפנימי ובאמנה), ולא לכלל אליו הייתה ההכנסה מסווגת אילולא התכנון¹⁰⁴⁸. נקודת המוצא היא שכלל המיסוי אליו הייתה מסווגת ההכנסה אלמלא התכנון היה מטיל חבות מס בשיעור גבוה מזו המוטלת לפי הכלל המיטיב.

14.2 דוגמה # 26: חברה תושבת ארצות הברית המפחיתה את חבות המס בהולנד באמצעות הקמת חברת אחזקות תושבת הולנד

14.2.1 מבוא

מיסוי דיבידנדים מעורר קושי מסוים, שכן לשתי המדינות המתקשרות יש זיקה כלשהי להכנסה זו. הדבר נובע מכך שהרווחים מהם מחולק הדיבידנד והכנסת הדיבידנד מופקים במדינת המושב של החברה המחלקת (מדינת המקור) ומשתלמים לתושב המדינה האחרת (מדינת המושב).

¹⁰⁴⁶ ראו: Vogel, 119.

¹⁰⁴⁷ שם, שם.

¹⁰⁴⁸ ראו: Vogel, 119, פסקה 83; וכן ראו: Weeghel, 96.

סעיף 10 לאמנת המודל של ה-OECD דן במיסוי דיבידנדים¹⁰⁴⁹. סעיף זה מקנה זכות מיסוי לשתי המדינות יחדיו. אולם, זכות המיסוי המוענקה למדינת המקור מוגבלת. לעומת זאת, זכות המיסוי המוענקה למדינת המושב אינה מוגבלת. עם זאת, מוטלת על מדינת המושב החובה לתת הקלה (זיכוי או פטור) בגין המס ששולם במדינת המקור¹⁰⁵⁰.

מודל ה-OECD מגביל את זכות המיסוי של מדינת המקור בהתאם לשיעורי האחזקה בחברה שבמדינת המקור. באם שיעור האחזקה במישרין בחברה זו עולה על 25%, זכאית מדינת המקור למסות ההכנסה בשיעור שאינו עולה על 5%. אם שיעור האחזקה נמוך מן האמור, או שמקבל ההכנסה הינו יחיד ולא חברה, אזי זכאית מדינת המקור למסות הכנסה זו בשיעור של 15%.

יתרונו של קריטריון שיעור האחזקה הטכני טמון בפשטות יישומו ובעובדה שהוא מונע בעיות הנובעות ממספר פרשנויות למבחן מהותי. אימוצו של קריטריון זה הוביל לתופעת חברות האחזקות המקנות את שיעורי המס המופחתים באופן הסותר את כוונת מנסחי מודל ה-OECD¹⁰⁵¹. נסביר את הדברים באמצעות הדוגמה הבאה.

14.2.2 עובדות

1. חברה א' הינה חברה תושבת ארצות הברית.
2. חברה א' היא הבעלים של 7% מחברה ב', חברה תושבת הולנד.
3. דיבידנדים המשולמים על ידי חברה ב' תושבת הולנד לחברה א' תושבת ארצות הברית חייבים בניכוי מס במקור בהולנד בשיעור של 15%. שיעור זה חל מכוח סעיף 10(2)(b) לאמנה בין ארצות הברית להולנד¹⁰⁵².

¹⁰⁴⁹ סעיף 10 למודל ה-OECD קובע כדלקמן:

- "1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State **may be taxed in that other State**.
2. However, such dividends **may also be taxed in the Contracting State** of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed:
  - a) 5 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company (other than a partnership) which holds directly at least 25 per cent of the capital of the company paying the dividends;
  - b) 15 per cent of the gross amount of the dividends in all other cases."

¹⁰⁵⁰ לדיון בסעיף 10 למודל, ראו הכרכים הבאים.

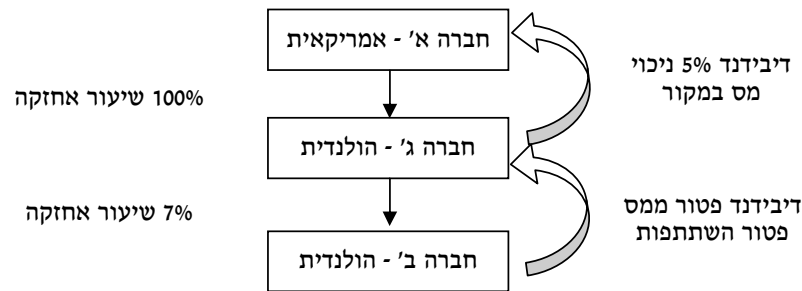
¹⁰⁵¹ ראו שם, עמ' 5-C(10), פסקה 17.

¹⁰⁵² סעיף 10(2)(b) לאמנה בין הולנד לארצות הברית משנת 1992 קובע כדלקמן:

- "2. However, such dividends may also be taxed in the State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other State, the tax so charged shall not exceed:
  - a) ...

4. חברה א' אינה יכולה לקבל זיכוי בגין המס האמור.
5. בדין הפנימי של הולנד קיים סעיף "פטור השתתפות" ("Participation exemption") לפי סעיף זה בהתקיים מספר נאים דיבידנד מחברת בת לחברה תושבת הולנד פטור ממס¹⁰⁵³.
6. בהתאם לאמנה בין ארצות הברית להולנד, על דיבידנד מחברה תושבת הולנד לחברה תושבת ארצות הברית חלה חובת ניכוי מס במקור בשיעור 5%, בהינתן שיעור החזקה של 25% לפחות¹⁰⁵⁴.

14.2.3 תרשים

14.2.4 ניתוח

1. לאור נתונים אלו חברה א' תקים חברת בת חדשה תושבת הולנד, חברה ג'. חברה א' הינה הבעלים היחיד של חברה ג'.

b) 15 percent of the gross amount of the dividends in all other cases."

ראו:

Convention between the United States of America and the Kingdom of the Netherlands for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with Respect to Taxes on Income, Signed: December 18, 1992; 93TNI 106-16; Doc 93-31463; Treaty Doc. 103-6.

ראו דיונונו בנושא פטור השתתפות לעיל, פרק 7, פסקה 7.4.

סעיף 10(a)(2) לאמנה בין ארצות הברית להולנד משנת 1992 קובע כדלקמן:

2. However, such dividends may also be taxed in the State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other State, the tax so charged shall not exceed:

- a) ...
- b) 5 percent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company which holds directly at least 10 percent of the voting power of the company paying the dividends;"

(לעיל, הערה 1052).

2. חברה א' תעביר את מניותיה בחברה ב' לחברה ג'. לשם הדוגמה, נניח כי ההעברה בוצעה בפטור ממס מכוח הדין הפנימי בהולנד.
3. חברה ב' תושבת הולנד תשלם דיבידנד לחברה ג' תושבת הולנד. דיבידנד זה יהיה פטור מניכוי מס במקור וממס חברות בהתאם לסעיף 13 לחוק החברות ההולנדי¹⁰⁵⁵ המעניק פטור השתתפות (Participation Exemption) ובהתאם לסעיף 24 לחוק מיסוי דיבידנדים בהולנד¹⁰⁵⁶.
4. חברה ב' תושבת הולנד תחלק דיבידנד לחברה א' תושבת ארצות הברית. דיבידנד זה חייב בניכוי מס במקור של 5% בלבד מכוחו של סעיף 10(2)(a) לאמנה בין שתי המדינות.
5. אנו רואים שבאמצעות הקמת חברת החזקות בהולנד הפחיתה הנישומה, חברה א', את שיעור ניכוי המס במקור בהולנד מדיבידנדים מ-15% ל-5%. ההפחתה היא גם כאשר שיעור האחזקה נמוך מ-25% בחברה המחלקת דיבידנד, ולכן לכאורה הנישומה אינה זכאית להקלה הניתנת באמנה.
6. יצוין כי תכנון מס זה תקף ויעיל גם כאשר מדובר בחברה תושבת ישראל שמחזיקה בפחות מ-25% ממניות חברה תושבת הולנד ומעוניינת להקטין את שיעור ניכוי המס במקור בהולנד מ-15% ל-5%. סעיף 11(2) לאמנה בין ישראל להולנד¹⁰⁵⁷ זהה בעיקרו לסעיף 10(b) לאמנה בין הולנד לארצות הברית.
7. בתכנון מס זה אנו רואים דוגמה לברירת הגדרות קלאסית: החברה הנישומה בחרה את הכלל המיטיב ביותר עמה - סעיף 10(a) - מבין כללי המיסוי באמנה אשר לתחולתה היא זכאית מעצם תושבותה המקורית. לאחר בחירה זו נקטה הנישומה בפעולות המתבקשות על מנת להיכנס לגדרי הכלל המיטיב, ולא לגדריו של סעיף 10(b) אשר היה אמור לחול אלמלא תכנון המס.

¹⁰⁵⁵ Dutch Corporate Income Tax Act 1969.

¹⁰⁵⁶ Dutch Dividend Tax Act 1965.

¹⁰⁵⁷ סעיף 11 (2) לאמנה בין ישראל להולנד משנת 1973 קובע כדלקמן:

"אולם ניתן לחייב את הדיבידנדים האמורים במס במדינה שהחברה המשלמת את הדיבידנדים היא תושבת בה, ובהתאם לחוקי אותה מדינה, אבל אם המקבל הוא בעל הזכות שביושר לדיבידנדים, המס המוטל כך לא יעלה על:

ביחס לדיבידנדים שמשלמת חברה שהיא תושבת אחת המדינות לחברה שההון שלה מחולק בשלמותו או בחלקו למניות ואשר היא תושבת המדינה האחרת **ומחזיקה במישרין** ב-25 אחוזים לפחות מהונה של החברה המשלמת את הדיבידנדים: ...

(א) **5 אחוזים** מן הסכום ברוטו של הדיבידנדים במקרים אחרים.

(ב) **15 אחוזים** מן הסכום ברוטו של הדיבידנדים בכל המקרים האחרים." (ההדגשה הוספה)

14.3 דוגמה # 27: ברירת הגדרות על ידי סיווג הכנסות עבודה כשכר דירקטורים

14.3.1 מבוא

סעיפים 14 ו-15 למודל ה-OECD מקנים את זכות המיסוי בגין הכנסה משירותים מקצועיים והכנסות עבודה, בהתאמה, למדינת המקור (המדינה בה בוצעו השירותים האמורים)¹⁰⁵⁸. זכות מיסוי זו חלה בהתקיימם של תנאים אחדים¹⁰⁵⁹.

סעיף 16 למודל ה-OECD, בהכנסות שכר דירקטורים, מקנה את זכות המיסוי למדינת המקור, ללא כל תנאי שהוא¹⁰⁶⁰.

הבדל זה בהוראות מודל ה-OECD הוא המהווה את המקור לניצול האמנות ולתכנון המס, תוך "פיצול שכר". זוהי דוגמה נוספת לברירת הגדרות. הנישום נוקט בפעולות שונות על מנת להיכנס להגדרת שכר דירקטורים ולא שכר עבודה, או ההפך, לפי העניין. מעניין כי המלומד Weeghel לא סיווג דרך זו כברירת הגדרות אלא כ"דרך לא ראויה נוספת להימנע ממס באמצעות אמנות מס"¹⁰⁶¹. ניתן להסביר את ברירת ההגדרות בין "שכר דירקטורים" ו-"שכר עבודה" על ידי הדוגמה הבאה:

14.3.2 עובדות

1. לחברה בינלאומית א' יש חברות בנות ב' וג' במדינות ב' וג', בהתאמה.
2. נישום ד' הינו שכיר בחברה ב' ותושב המדינה.
3. מדינה ב' ממסה הכנסות עבודה שהופקו בשטחה בשיעור של עד 70%.
4. מדינה ג' ממסה הכנסות עבודה שהופקו בשטחה בשיעור של עד 30%.
5. אמנת המס בין מדינות ב' וג' מאמצות את שיטת הפטור במדינת התושבות בגין הכנסות שממוסות במדינת המקור.

¹⁰⁵⁸ לדיון בסעיפים 14 ו-15, ראו דיונו בכרכים הבאים.

¹⁰⁵⁹ סעיף 14 קובע כי מדינת המקור תהא רשאית להטיל את מסיה במקום בו הנישום פועל באמצעות מוסד קבע הנמצא בה. סעיף 15 קובע כי רק מדינת המושב תהיה רשאית למסות גמול המתקבל על-ידי תושב מדינה מתקשרת תמורת עבודה המבוצעת במדינה המתקשרת האחרת, אם נתקיימו כל אלה:

(א) המקבל שוהה במדינה האחרת לתקופה או לתקופות שאינן עולות ביחד על 183 ימים בכל תקופה של שנים עשר חודשים;

(ב) הגמול משולם על-ידי מעביד שאינו תושב המדינה האחרת, או מטעמו;

(ג) תשלום הגמול אינו מוטל על מוסד-קבע שיש למעביד במדינה האחרת.

בהיעדר קיומו של תנאי אחד לפחות, גם מדינת המקור תהא רשאית למסות גמול זה.

¹⁰⁶⁰ להרחבה, ראו דיונו במיסוי שכר דירקטורים בכרכים הבאים.

¹⁰⁶¹ ראו: Weeghel, 153, פסקה 8.2.5.2.

14.3.3 ניתוח

1. נישום ד' ימונה לחבר דירקטוריון של חברה ג'.
2. ד' יקבל חלק ממשכורתו מחברה ג'.
3. בהתאם לסעיף 16 למודל ה-OECD, המשכורת מחברה ג' תחויב במס רק במדינה ג', היא מדינת המקור, בשיעור של עד 30%.
4. כך ייוצר מצב לפיו חלק משכרו של ד' ימוסה בשיעור מופחת במדינה ג' ללא כל חבות במס נוספת במדינה ב'.
5. תכנון זה הינו דוגמה לברירת הגדרות הואיל והנישום נקט בפעולות על מנת לסווג את ההכנסה כשכר דירקטורים ולא כהכנסת עבודה, אשר הייתה, כאמור, מתחייבת במס גם במדינת המושב. סיווג הפוך יכול להיות כדאי כאשר שיעור המס במדינת המקור גבוה יותר מזה שבמדינת המושב.

14.4 דוגמה # 28: ברירת הגדרות בנושא מיסוי ריבית

14.4.1 עובדות

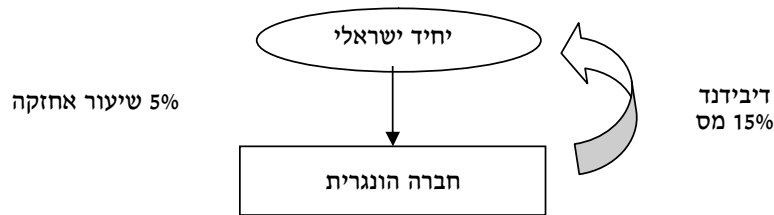
1. יחיד ישראלי מחזיק ב-5% מהון המניות של חברה תושבת הונגריה.
  2. היחיד מפיק הכנסה מאותה חברה תושבת הונגריה.
- לפי האמנה בין הונגריה (מדינת המקור) לישראל (מדינת המושב) בעת חלוקת דיבידנד יש לנכות מס במקור בשיעור 15% על דיבידנד¹⁰⁶². לעומת זאת, הכנסת ריבית פטורה ממס במדינת המקור¹⁰⁶³.

¹⁰⁶² סעיף 2(10) לאמנה בין ישראל להונגריה משנת 1991 קובע כדלקמן: "על אף האמור, ניתן לחייב במס את הדיבידנדים גם במדינה המתקשרת שבה נמצא מקום מושב החברה המשלמת, ולפי דיני אותה מדינה, אולם אם המקבל הוא בעל הזכות לדיבידנד, המס שיחוייב כך לא יעלה על:
א. 5 אחוזים למאה מן הסכום ברוטו של הדיבידנדים אם המקבל מחזיק, במישרין או בעקיפין, לפחות ב-10 אחוזים למאה מהון החברה משלמת הדיבידנדים;
ב. 15 אחוזים למאה מן הסכום ברוטו של הדיבידנדים בכל המקרים האחרים. סעיף קטן זה לא יפגע בחיוב החברה במס לגבי הרווחים שמהם משתלמים הדיבידנדים."
¹⁰⁶³ סעיף 1(11) לאמנה בין ישראל להונגריה משנת 1991 קובע כדלקמן: "ריבית שמקורה במדינה מתקשרת והמשתלמת לתושב המדינה המתקשרת האחרת, ניתן לחייבה במס רק באותה מדינה אחרת, אם אותו תושב הוא בעל הזכות והמקבל של הריבית."

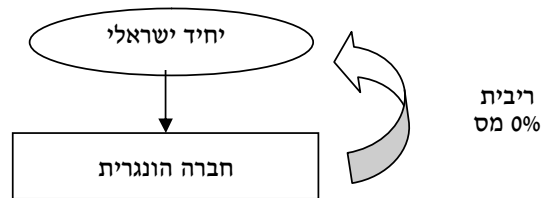
14.4.2 תרשים

בתרשימים להלן ניתן לראות כיצד ברירת הגדרות מבטלת את חבות המס.

14.4.2.1 סיווג ההכנסה כדיבידנד - השלכות המס

14.4.2.2 סיווג ההכנסה כריבית - השלכות המס

14.4.3 ניתוח

1. לאור נתונים אלו אפשר לתכנן את העסקה מראש כך שהתנאים הנדרשים לתחולה של כלל המיסוי בנושא ריבית יתקיימו. אי לכך, לא יתקיימו התנאים לתחולת הכלל בנושא דיבידנד.
2. הווה אומר, במקום למשוך כספים מהחברה יעניק היחיד הלוואת בעלים בריבית גבוהה לחברה. תשלומי הריבית לא יחויבו במס בהונגריה ויוכרו לחברה תושבת הונגריה כהוצאה מותרת בניכוי.
3. גם בישראל ניתן יהיה להימנע ממיסוי בגין הריבית על ידי תכנון מתאים.

14.5 דוגמה # 29: ברירת הגדרות בנושא מיסוי תמלוגים

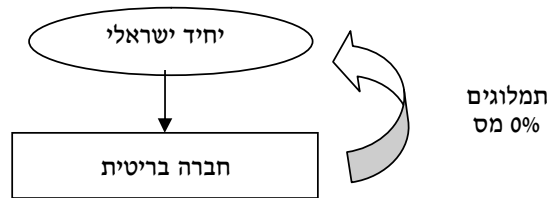
14.5.1 עובדות

1. יחיד תושב ישראל המציא פטנט בתחום האופטיקה.
2. היחיד שואף לשווק את הפטנט באמצעות חברה תושבת אנגליה, שתהיה בבעלותו המלאה.
3. לפי תנאי האמנה בין ישראל לאנגליה מנכים מס במקור בשיעור 15% על דיבידנד¹⁰⁶⁴ אך יש פטור ממס על הכנסה מתמלוגים¹⁰⁶⁵.

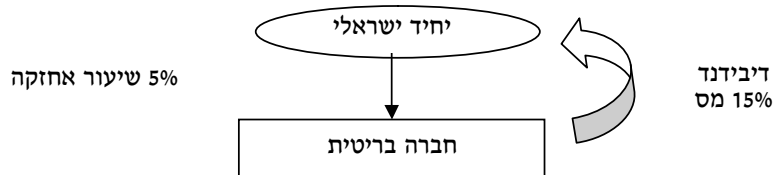
14.5.2 תרשים

בתרשימים להלן ניתן לראות כיצד ברירת כללים מבטלת את חבות המס.

14.5.2.1 סיווג ההכנסה כדיבידנד - השלכות המס

14.5.2.2 סיווג ההכנסה כתמלוגים - השלכות המס

¹⁰⁶⁴ סעיף 3(36) לאמנה בין ישראל לאנגליה קובע כדלקמן: "דיבידנדים ששולמו על-ידי חברה שהיא תושב הממלכה המאוחדת לתושב ישראל, אפשר להטיל עליהם מס בממלכה המאוחדת, ולפי דיני הממלכה המאוחדת, אך אם היו הדיבידנדים חייבים במס בישראל, לא יעלה מס הממלכה המאוחדת שהוטל כך על 15 אחוזים מן הסכום ברוטו של הדיבידנדים."
¹⁰⁶⁵ סעיף 1(18) לאמנה בין ישראל לאנגליה קובע כדלקמן: "כל תמלוג המתקבל ממקורות שבתחומי הארץ על-ידי תושב הארץ האחרת החייב לגביו במס באותה ארץ אחרת יהא פטור ממס בארץ הנוכרת ראשונה."

14.5.3 ניתוח

1. לאור נתונים אלו ניתן לתכנן את העסקה מראש כך שהתנאים הנדרשים לתחולה של כלל המיסוי בנושא תמלוגים יתקיימו. אי לכך לא יתקיימו התנאים לתחולת הכלל בנושא דיבידנד.
2. לפיכך, במקום שהיחיד יעביר את הפטנט שבבעלותו לבעלות החברה תמורת הקצאת מניות, יתקשר היחיד בהסכם שימוש בפטנט עם החברה תושבת אנגליה. החברה תושבת אנגליה עדיין תהיה בבעלותו המלאה של היחיד. בתמורה להסכם השימוש תעביר החברה תושבת אנגליה תמלוגים ליחיד.
3. בעת העברת התמלוגים לא יחול אירוע מס באנגליה.
4. גם בישראל ניתן יהיה להפחית את המס על ידי תכנון מס מתאים.

14.6 סיכום ביניים

למרות שעיקר הדיון הציבורי והאקדמי בתופעת הימנעות ממס במישור הבינלאומי התמקד בברירת אמנות, שכיחותה של תופעת ברירת ההגדרות ה-Rule Shopping גבוהה אף היא¹⁰⁶⁶.

כפי שראינו בדוגמאות לעיל, ברירת הגדרות הינה כלי יעיל ופשוט יחסית להימנעות ממס על בסיס אמנות מס. בדרך זו אין צורך להקים חברה במדינה זרה, על כל ההוצאות והעלויות הכרוכות בכך.

בעוד שבברירת אמנות הדגש הוא על מיהות בעל ההכנסה - האם הוא תושב המדינה המתקשרת אם לאו, הרי שבברירת הגדרות הדגש הוא על מיהות ההכנסה. בברירת הגדרות השאלה הינה - האם מדובר בהכנסה פירותית או ברווח הון; האם מדובר בהכנסה אקטיבית או פסיבית, כגון ריבית, דיבידנד, תמלוגים, דמי ניהול, רווחי עסקים או מקרקעין; ובמקום בו מדובר בהכנסה פסיבית האם אותה הכנסה מהווה חלק אינטגרלי מההכנסה העסקית¹⁰⁶⁷.

¹⁰⁶⁶ ראו: Vogel, 119, פסקה 83.

¹⁰⁶⁷ שאז תסווג כרווחי עסקים. ראו ע"א 159/79 קי.בי.עי קבוצת בוני ערים בע"מ נ' פשמ"ג, פ"ד לה(3) 572; עמ"ה 50/84 שוק חקלאי חב' לשיווק ואספקה בע"מ נ' פשמ"ג, פד"א יג 59; ע"א 638/85 פשמ"ג נ' מלון פלאזה בע"מ, פ"ד מד (4) 309.

אמנות מס, כרך ב': אלטר, כליף, בר אור, ליבוביץ